

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Deputationis Æconomi Parochiali vacanti Form. XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

2. Possunt autem partitæ ad quinque Librorum Parochialium describi lingua etiam vernacula, præsertim in Pagis obscuris, ubi Incolæ sunt grossolani, & talis qualis notitia linguæ latinæ reputatur magna litteratura.

3. Et cum hic de morte, & sepultura loquamur, nota, quod obijisse quem præsumitur post centum annos, *l. fin. Cod. de Sacr. Eccles. Menoch. de præsumpt. lib. 2. præsumpt. 49. n. 2. Magon. dec. Lucen. 44. n. 12. Gratian. discept. 78. Farinac. repert. ult. volunt. qu. 34. n. 8.*

4. Sed vivere quis non præsumitur usque ad centum annos, *Tusch. lit. V concl. 226. n. 6. Rot. coram Zarat. disc. 89. n. 16. quia vita hominis est sexaginta annorum, l. post quis 57. ff. de hered. instit. l. computationis 68. ff. ad l. Falcid.*

5. At contrarium tenet Ludovic. *decis. Perus. 12. n. 2. ubi dicit, quod quis præsumatur vivere usque ad centum annos, nisi mors probeatur saltem per unicum Testem de visu, quia tunc, ut ipse ait, cessaret ista præsumptio, & Testis unicus depositio transferret onus probandi vitam in adversarium n. 16.*

6. Secundò nota, quod præsumitur quem obijisse sine filiis, nisi contrarium probeatur, *Bart. in l. factio §. Si quis autem ff. ad Trebel. Rot. cor. Seraph. decis. 1458. n. 3. & cor. Duran. decis. 301. n. 5.*

7. Tertiò nota, quod Uxor præsumitur prius mortua, quam Maritus, ut tradit *Sebast. Medic. in tra. Mors omnia solvit part. 1. qu. 1. n. 55.*

8. Quartò, quod Clerici debent Sepeliri in Cathedrali, etiam Sepultura non electa, si adest Sepulcrum Clericorum, ut Rituale disponit, non obstante, quod in alia Ecclesia adest Sepulcrum majorum, *Sac. Cong. Episc. in For. sempromien. 1. Septemb. 1690.*

Deputationis Æconomi Parochiali vacanti.

FORMULA XIV.

SUMMARIUM.

- 1 Cura Animarum in Ecclesiis secularibus non debet exerceri à Regularibus.
  - 2 Æconomus deputatur in Parochiali quocumque modo vacanti.
  - 3 Ad Episcopum pertinet privativè deputare Æconomum Ecclesiis Parochialibus vacantibus.
  - 4 Episcopus assignat congruam Æconomio.
  - 5 Vicarius Curæ dicitur Æconomus, quia habet administrationem bonorum Ecclesiæ vacantis.
  - 6 Æconomus semel constitutus non potest sine causa removeri.
  - 7 Æconomus debetur Congrua ex fructibus Parochiæ, quæ potest esse duorum aureorum in singulo mense.
- Æconomus Congrua non taxata, potest petere salarium usque ad summam taxari solitam à Camera Apostolica, ubi percipit spolia, ibid.*

N. Episcopus N.

Dilecto Nobis in Christo Presbytero Seculari N. Salutem in Domino. Parochiali Ecclesia N. vacante Nos, ad quos spectat, ne Subditi illius Curæ in spiritualibus adjunctis detrimentum sentiant, illis de idoneo Sacerdote qui Sacramenta administret, providere volentes, cognita per examen tua sufficientia, & de cuius vita, & moribus plurimum in Domino confidimus, te in Vicarium, sive Æconomum d. Ecclesiæ Parochialis constituimus, & deputamus durante vacatione, & donec de Rectore provideatur, cum facultate Missas Parochiales, & alia Divina Officia celebrandi, Sacramenta omnia ministrandi, & alias Ecclesiasticas, & Parochiales functiones obeundi, ad quæ tenetur, & Animarum quilibet Rector præstare, & obire solet, cum Congrua fructuum d. Parochialis portione scut. .... annuorum, tibi liberè singulo mense pro rata persolvenda. In quorum &c.

N. Episcopus N.

Loco Sigilli.
Monacelli Form. Pars I.

N. Cancellarius Episcopalis.

T 3 ADNO.

ADNOTATIONES.

1. PRESBYTERO SÆCULARI.

Non debet Episcopus pro exercenda Cura Animarum in Ecclesiis sibi subjectis uti opera Regularium, nisi ob penuriam Presbyterorum Sæcularium idoneorum, & non nisi ad breve tempus, sic respondit *Sacr. Congreg. Episc. & Regular. Episc. Albinganen. 23. Julii 1585.*

2. VACANTE. Sive Ecclesia Parochialis vacet per mortem, sive per renunciationem, aut affectuionem alterius Beneficii incompatibilis, deputatur Æconomus, ut docet *Barbos. supra Conc. sess. 24. cap. 18. num. 38. de Reform.*

3. AD QUOS SPECTAT. Vicarium, sive Æconomum deputare in Ecclesiis Parochialibus vacantibus tam sæcularibus, quam Regularibus, & Jurispatronatus, ac exemptis, pertinet privative ad Episcopum; nec ullus inferior, qui non habet jurisdictionem quasi Episcopalem cum facultate congregandi Synodum, potest in ista deputatione se ingerere, quamvis alteri, quam Episcopo collatio competeret Beneficii, *Garz. de Benef. par. 9. cap. 2. n. 10. & 128. Barbos. de offic. Episc. alleg. 60. n. 3. & 4. & supra Concil. d. c. 18. sess. 24. n. 32. Nicol. in fosc. verb. Æconomus n. 7. & seqq. Fagnan. in cap. Cum nos n. 7. de offic. Ord. Ricc. prax. for. Eccles. par. 1. resol. 505. n. 3. Sac. Congr. Concilii in Pisana 17. Martii 1696.*

4. Si verò agatur de Æconomio deputando propter absentiam Parochi, tunc illius nominatio regulariter ad ipsum Parochum spectat, quamvis inquisitum, cum approbatione tamen Episcopi, per quem fit Congruæ assignatio, *Sac. Cong. Episc. in Mileten. 7. Decembr. 1691. referente Eminentiss. Carpineo, & Sac. Congr. Concil. pariter in Mileten. 7. Junii 1692.*

5. SIVE ÆCONOMUM. Vicarius in ista deputatione dicitur etiam Æconomus, quia debet habere custodiam, & administrationem bonorum Ecclesiæ vacantis, *Garz. de Benefic. d. part. 9. d. cap. 2. n. 18. Gallemart. supra Concil. dict. c. 18. sess. 24. de Refor. n. 9. & de illis rationem reddere, Fagnan. in d. c. cum nos num. 27. de offic. Ordin.*

6. DONEC DE RECTORE PROVIDEATUR. Quia Vicarius sive Æconomus semel constitutus cum congruæ assignatione non potest sine causa removeri, ut dicit *Barbos. supra Concil. dict. cap. 18. sess. 24. n. 44.*

7. CUM CONGRUA. Æconomio deputato Congrua assignanda, & taxanda est arbitrio Episcopi ex fructibus Parochiæ, quæ ponderatis qualitate personæ, Beneficii vacantis, & loci, potest esse duorum aureorum in singulos menses; nisi aliquis sit jure obligatus ad suppleendum, quando fructus sunt tenues, *Garz. de Benef. part. 9. cap. 2. n. 15. Rot. coram Arguell. decis. 47. n. 9. Panimol. decis. 15. adnot. 2. n. 39. & 40. Barbos. de Offic. Episc. alleg. 60. num. 2. in fin. Et si illi assignata Congrua non reperitur, posset salarium petere, ut ex glos. in cap. Charitatem 8. quæst. 2. verb. Hoc intellige, dicit Escobar. de ratiocin. cap. 27. n. 50. usque ad summam dari solitam à Camera Apostolica, ubi percipit spolia Ecclesiarum vacantium *Sacr. Congr. Episcop. in d. Mileten. 7. Decembr. 1701.**

Deputationis Coadjutoris Parocho imperito, vel inutili.

FORMULA XV.

SYMMARIUM.

- 1 Episcopus deputat coadjutorem Parocho imperito, etiam in Parochiali exempta.
- 2 Parochi, quando possint ab Episcopo subijci, & vocari ad novum examen, & num. 3.
- 4 Congrua si non sufficiat Parocho, & Coadjutori, Parochiani tenentur alimenta Coadjutori præstare.
- 5 Coadjutor Parochi in absentia Coadjuti præcedit Beneficiatos, & recipit eadem emolumenta, quæ Coadjuto debentur.
- 6 Coadjutor datur Parocho juveni, cui Mulieres confiteri non consueverunt, & in aliis casibus, qui hinc enumerantur.

N. Episc.